

„Emeljétek fel a ti szemeiteket és lássátok meg a tartományokat: mert megértétek az aratásra.“ János 4, 35.

V. évfolyam. Budapest, 1908. február 1-jén. 2. szám.

A lelki ház.

A lelki házról és annak szegletkővéről

Péter apostol a következőket mondja:

»Annakokáért levetvén minden gonosz-ságot, minden álnokságot, képmutatásokat, irigységeket, és minden rágalmaszásokokat: Mint most született gyermekek, az Isten beszédének ama tiszta tejét kívánjátok, hogy ennek általa nevedjétek. Mert megkóstoltátok, hogy kegyelmes az Úr. Kihez járulván (ki élő kő, az emberektől jóllehet megvettetett, de az Isten előtt becsületes és drága). Ti is mint élő kövek építtessetek fel, hogy legyetek lelki ház; szent papság, a lelki áldozatoknak áldoztatásokra, melyek Istennek kedvesek a Jézus Krisztus által. Annakokáért is vagyon az írásban: Íme helyhez tetek Sionba becsületes drága, és fő szegletben való követ, és aki

abban hiszen, meg nem szégyenül. Nektek azért, kik hisztek, tisztességre vagyon: a hitetleneknek pedig a kő, melyet megvettettek az építők, ez lett a szegletnek fejevé és ütközetnek kövévé és botránkozásnak kősziklájává. Azoknak tudniillik, akik megütköznek az igében, és hitetlenek, melyre rendeltetek volt is Istentől.« 1 Péter 2, 1-8.

A korintusbeli gyülekezethez írott első levelében Pál mondja, hogy miképpen kell építeni ezen fundamentomra: »Mert Isten mellett munkálkodó szolgál-vagyunk; Isten majorsága, Isten építése vagytok. Az Istennek nékem adatott ajándéka szerint, mint böles mester fundamentomot vettem; más épít pedig arra. Mert más fundamentomot senki nem vethet azon kívül, amely egyszer vetetett, mely a Jézus Krisztus. Hogyha valaki épít e fundamentomra aranyat, ezüstöt, drágaköveket, fát, szénát, pozdorját: Mindennek munkája nyilván lészen; mert a nap megmutatja; mert a tűz által megjelentetik; és mindennek munkája minémű a tűz megpróbálja. Ha kinek munkája, amelyet épített, megmarad, jutalmát veszi; akinek munkája megég, kárt vall; ő maga pedig megtartatik, de úgy mint tűz által.« 1 Kor. 3, 9-15.

A Bizonyágtételek könyve III. kötet 165. oldalán a következő magyarázatát találjuk ezen verseknek: »Isten kegyelmes és hosszútűró s midőn öntudatra

ébrednek azok, kik eddig testi egészségük ellen vétettek s a rossz szokásokat elhagyni hajlandók, akkor az Úr elfogadja és bűneiket megbocsájta. Az ő kegyelmében megmenti azokat a lelkeket »úgy mint tűz által«. De milyen szegényes áldozat ez a szent és tiszta Istennek!»

Az Izráel gyülekezetének felépítéséről a pusztában azt írja Pál apostol: »Nem akarom pedig, hogy ti ezt ne tudjátok atyámiai, hogy a mi atyáink mindnyájan ama köd alatt voltak, és mindnyájan a tengeren általmentek. És mindnyájan Mózesben megkeresztelkedtek, a ködben és a tengerben. És mindnyájan egy lelki eledelt ettek velünk. És mindnyájan egy lelki italt ittak: mert ittak a lelki kősziklából, mely őket követi vala, a kőszikla pedig a Krisztus vala.« 1 Kor. 10, 1-4.

Akik Krisztust igazán elfogadják kősziklának, azok valóban jó fundamentomra építenek — oly fundamentomra, amely mindörökké megáll. L. J. H.

Az ember természete és sorsa.

XIX.

Megölheti-e valaki a lelket?

Máté 10, 28 magyarázata.

»És ne féljétek azoktól, kik a testet ölik meg, a lelket pedig nem ölhetik meg; hanem inkább féljétek attól, aki mind a lelket, mind a testet elvesztheti a gehennába.« Lukács úgy adja Jézus ama mondatát: »Ne féljétek azoktól, kik a testet ölik meg, és azután többet nem érthetnek. Megmondom pedig néktek, kitől féljétek. Féljétek attól, aki minekutánna megöl, vagyron arra is hatalma, hogy a gehennára vessen. Bizony mondom nektek, hogy ettől féljétek.«

Azt mondják a lélek halhatatlanság hívei, hogy ezen szavakkal örökre megállapítja Krisztus a lélek halhatatlanságát, s egy csapással meg van semmisítve a lélek halandóságának tana.

Mi pedig erre azt válaszoljuk: Aki így fogja fel a dolgot, nem veszi észre,

hogy a Megváltó itt egy egész más kérdés felett dönt. Itt világosan kitűnik, hogy nincs örök szenvedése a gonoszoknak a gehennában, ennél fogva a lélek halhatatlansága sem áll, mert azt mondja Megváltónk, hogy Isten a lelket elvesztheti a gehennában. Ezt meg is teszi azokkal, akik az üdvösséget visszaautásítják.

De mit jelent ezen szó: »elveszteni«?

Károly Gáspár ezen szót a görög *apolluo*-ból fordította le, amely a legjobb szótárok szerint inkább megölést, megsemmisítést jelent. A test megölése pedig az élet megszakítását és a test teljes felbomlását jelenti, ugyanazt jelenti a bűnös lelkekre nézve is.

De hová megy a lélek mindjárt a halál után, s hol és milyen állapotban van addig, amíg el lesz ítélve a gonosz a gehenna tűzére? Erre a következők nyujtanak világosságot:

Ama görög szót »*Hades*«, amely összesen tizenegyszer fordul elő az újtestamentom alapigéjében, s nyelvünk szerint sötét, elrejtett helyet, koporsót, gödröt stb. jelent, Károly Gáspár nyolcszor tévesen »*pokol*«-ra, háromszor pedig helyesen »*koporsó*«-ra fordította le.

Íme mind a tizenegy idézet:

Máté 11, 23; 16, 18; Luk. 10, 15; 16, 23; Jel. 1, 18; 6, 8; 20, 13; 20, 14-ben pokolra fordított, Ap. csel 2, 27; 2, 31; 1 Kor 15, 55-ben koporsóra fordított.

Gehenna — Gehennát, a Hinnom völgyét, egy a Jeruzsálem városa mellett levő völgyet jelent, ahol abban az időben a tűz folyton égett, és ahol a kivégzett gonosztevők testét s minden a városból kihordott hulladékot s szemetet elégettek. Ezen *gehenna* szót pedig Károly Gáspár nem fordítja le, hanem úgy adja, ahogyan találja az alapigéjében. Valószínűleg azért, mert a magyar nyelvben akkor nem talál szót, amely az értelmét helyesen visszaadta volna.

A *gehenna* szót a következő versekben találjuk:

Máté 5, 22; 5, 29; 5, 30; 10, 28; 18, 9; 23, 15; 23, 33; Márk 9, 43; 9, 45; 9, 47; Luk. 12, 5; Ják. 3, 6.

Ezen idézetekből látható, hogy a *hades* a jók úgymint a gonoszok lakhelye

a halál után, s onnan hozatnak elő mind a feltámadás idejében Jel. 20, 13. A *gehenna* pedig azt a helyet példázza, ahová a gonoszok dobatnak az ítélet és feltámadásuk után, ahol testestül lelkestül megsemmisíttetnek. Ezen két helyet tehát ne tévesszük össze.

Mind a jók s mind a gonoszok öntudatlan állapotban (Préd. 9, 7; Jób 3, 17-19) várják a feltámadást a *hades*-ben. A *gehenna* pedig a leendő »*pokol*«, amely még most nincsen, de Isten beszéde szerint majd az ítélet ideje után létesül. (Lásd Ésaías 34, 8. 9. 10; Mal. 4, 1; 2 Péter 3, 9. 10; Jel. 20, 9.)

Azon büntetés pedig, amelyről Megváltónk a kérdésben levő versben szól, nem a *hades*-ban, a »halottak birodalmában« hajtatik végre (mert a *hades* nem büntetés helye) hanem a *gehenná*-ban, amely, mint előbb láttuk, csak a gonoszok ítélete és feltámadása után jön létre.

Ennélfogva határozottan tudjuk, hogy Máté 10, 28-ban szó sincs az ember halál utáni létéről a feltámadás idejéig, hanem az embernek a feltámadása utáni sorsával foglalkozik. Ez világosan kiténik Lukács leírásából, aki következőleg jegyezte fel Jézus ama mondatát: »Ne féljete azoktól, kik a testet ölik meg és azután többet nem árthatnak. Féljete aztól, aki minekutánna megöl, vagy on arra is hatalma, hogy a geheunára vessen. Bizony mondom, hogy ettől féljete.« Lukács nem is használja a »lélek« szót és mégis az ő szavai ugyan azt a gondolatot fejezik ki, amelyet Máténál találunk, t. i. az emberek jól lehet képesek arra, hogy életüktől megfosszanak, de ennél többet nem tehetnek. Isten pedig nem csak a földi életet vesztheti el, hanem a feltámadás utáni életet is. — Ezen két életet tartotta szem előtt Megváltónk is, mikor ezeket szólta. Hogyha még azt a tényt vesszük figyelembe, hogy a »*psyche*« szó, amely akár ezt, akár a jövődó életet jelenti — az új-testamentomban negyvenszer »élet«-re van lefordítva, akkor Máté 10, 28. értelmezése semmi nehézséggel nem jár. A Megváltónak egy másik mondata még több világosságot vet a kérdésben levő versre. Így hangzik: »Mert valaki akarja az ő életét megtar-

tani, elveszti azt, és valaki elveszti az ő életét én érettem, megtalálja azt. Mert mit használ valakinek, ha mind e világot megnyeri is, ha az ő lelke megbüntetik? Vagy micsoda váltságot adhat akár ki az ő lelkéért?« Az itt előforduló lélek szót is élet-re kellett volna fordítani. — Micsoda váltságot adhat akár ki az ő életéért? Egy nevezetes bibliamagyarázó a 26. versről azt a megjegyzést teszi: »Hogy miért fordítják némelyek a 25. versben előforduló »*psyche*«-t élet-re, s a 26-ban lélek-re — azt nem tudom, de azért kétségtelen életet jelent mind a két helyen.« Máté 10, 39 szintén magyarázza a 28. verset: »Aki megtartja az ő életét, elveszti azt, és aki elveszti életét én érettem, megtalálja azt.« Itt is ugyanazon szó: *psyche* találtatik az alapigében úgymint a 28. versben. Ezen versnek értelme nyilvánvaló. Aki Krisztust visszautasítja, a végből, hogy az ő ittvaló életét megtartsa, az elveszti az örök életét (*psyche*). Aki pedig feláldozza az ő életét Krisztusért, az megtalálja a jövődó életet.

Minden ember élete Isten kezében van, aki a testet alkotta és az életet belelehelte. Az ember azonban a bűn által elveszítette az életre való jogát, de a váltság terve által az embernek újból egy alkalom adatik az élet visszanyerésére. Az igazak, úgymint a gonoszok fel fognak támadni, az igazak egy vég nélküli életre a dicsőségben, a gonoszok pedig az örök kárhozatra, amely a második halálban végződik, mert a bűn zsoldja a halál. A gonosz emberek megölhetik az Úr gyermekeit, — de a feltámadás után való élettől nem foszthatják meg őket. — Így szó sem lehet arról, hogy a kérdésben levő vers a lélek halhatatlanságát bizonyítja, sőt megerősíti azon bibliai tant, amely szerint a gonoszoknak vége a második halál lesz.

S. U. után.

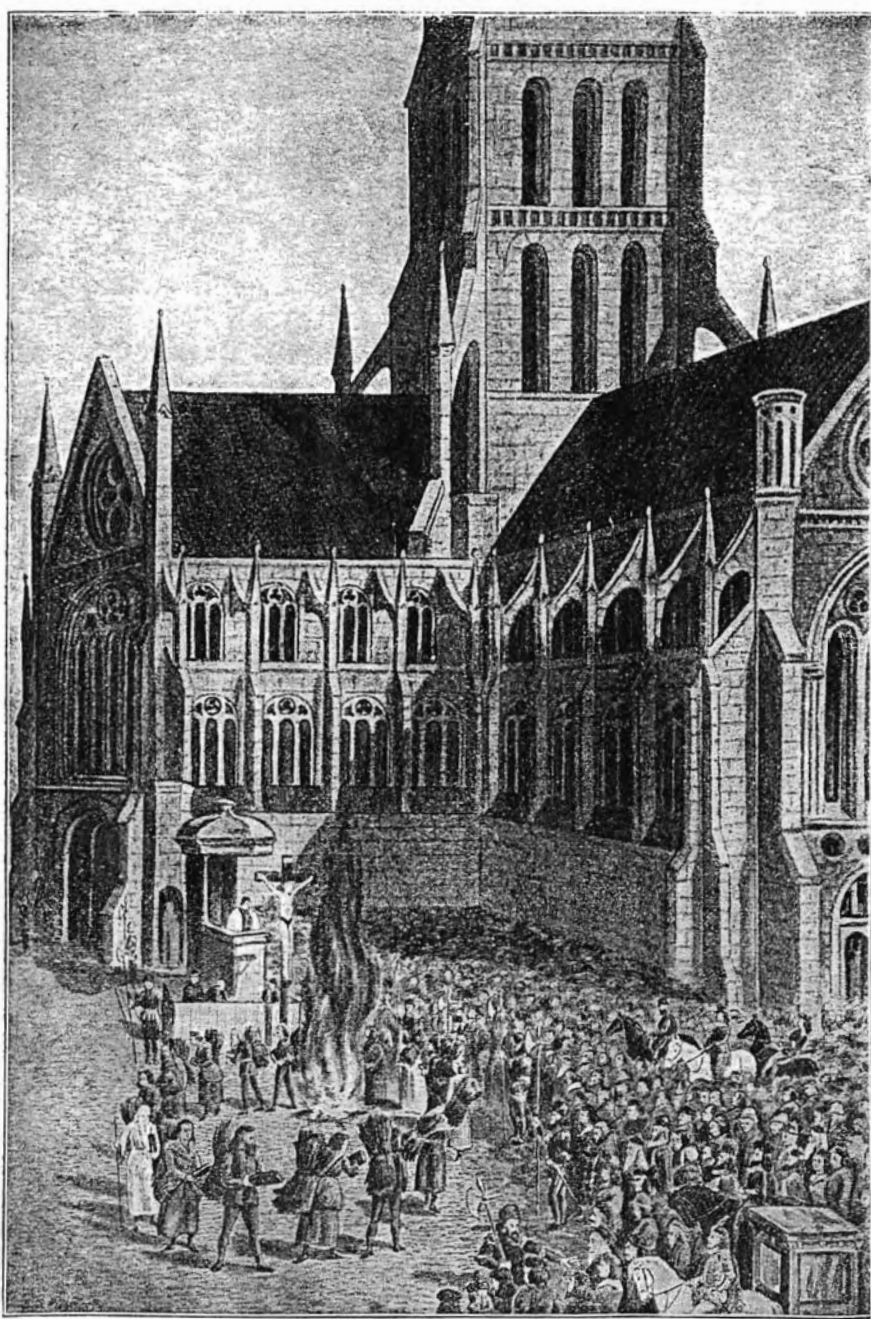
H. J. F.

Az új-testamentom a keresztyén egyház kezében.

A keresztyén egyháznak az első évszázadokban sok ellenséget, üldözést és belső akadályt kellett leküzdenie.

Már az apostolok idejében léptek fel a judaisták, akik kivált Pál apostol irásai ellen voltak. A következő évszázadokban a gnostikusok minden hatalommal Rómában és Alexandriában, mely

zad elején a nagy keresztyén üldözések voltak, melyek által a római császárok a keresztyéneket — kik a pogány állammallásnak nem engedelmestek — ki akarták pusztítani. Parancsaikra össze-

Az új-testamentom elégettése Londonban 1526. február 11-én.

városok az akkori időben a tudomány főbástyái voltak, az új-testamentomi írásoknak ellenségei voltak. De mégis eljött az új-testamentomi kanon elvitatlan elismerése. A második és harmadik évszázadban, úgymint a negyedik évszáz-

adban gyűjtötték a szent emberek iratait és a város terein nyilvánosan elégették. Ezen tan köveit pedig a legborzasztóbb kínokkal halálra kínozták. Akkor az Isten közvetlenül befolyásolta a következő királyokat, hogy a keresztyénség

iránt kegyesebbek legyenek, és azok nagy szorgalommal kezdtek hozzá, az iratokból még létező és elrejtett példányokat sokszorosítani. Az Isten igéjének pusztítóit elérte a büntetés cselekedetükért. Galeriuszt elevenen szétrágták a férgek. Ő még házi orvosait is kivégeztette, mert nem tudtak neki tanácsot adni. Diocletian visszavonta a keresztyének üldözésére kiadott parancsát, mert az ő lelkiismerete úgy gyötörte őt, hogy később megmérgezte magát. Nero, Maximian és Maxentius is hasonló iszonyú véget értek.

A negyedik és ötödik évszázadban az irodalmi termékek a hazugság és gasság mocsara volt, amint Neander, az egyháztörténetíró, mondja; és a következő században a pápaság már jó magasságra emelkedett. De az új-testamentom iratai mégis csodálatos módon fenntartottak. A 13-1500 másolatban, melyek a 18. évszázad közepétől a 19. évszázad közepéig vizsgáltattak és összehasonlítottak, az új-testamentom 7959 verse közül alig találtak 12, melyekben különböző olvasásmód vagy nevezetesebb javítás volt; és nyolc azon tizenkét javításból csak egy-egy szó vagy szótag különbsége volt.

Midőn a sötét középkorban a katolikus egyház igyekezett Isten igéjét mindig nagyobb sötétségbe burkolni, mivel általuk elkészített tradíciót a biblia fölé emelték, — jóllehet nem merték a szentírás valamely szavát átváltoztatni — felébresztette az Úr a valdenzusokat. Ezek elkezdtek a bibliát tanulmányozni és sokszorosítani. Mint kereskedők mentek ki az egész világba, prédikálták az Isten igéjét a leírt tekerésekről és ezeket eladták. Róma minden üldözés dacára nem tudta őket azon útról eltéríteni, melyen az Isten vezetése alatt elindultak. Ha a római egyház igyekezett is, a bibliát a néptől elvenni, sőt annak olvasói fölött egyházi átkot kimondani, a világ nemsokára mégis újra megkapta a bibliát a különböző országokban is a reformáció által. A katolikus egyház egész ceremóniája és gyülekezeti rendje biblia-ellenes, mint pl. az oltárok, a mise, az égő gyertyák, a képmádás, az ereklyék és szentek tisztelete, a fülgyó-

nás, a bünbocsánat, a tisztító-tűz, a gyermekkeresztelés, papok nőtlensége, az úrvacsora egy alakban és a változástan, a vasárnap és a pápa hibázhatlansága, az utolsó kenet és a keresztvetés; ő üldözte a legfelsőbb szentjeit, megfosztotta javaitól, megölte őket, a bibliai igazságok ellen a vérig küzdött — és még sem tudta a bibliát átváltoztatni.

1750. év óta hasonló harc folyik a biblia ellen, mint a második évszázad kételkedői alatt. De eddig még nem sikerült emberi lénynek, a bibliába való hitet kiirtani; Isten inkább a legjobbat tett a szentírás elismerése és terjesztése dolgában a múlt évszázad elején keletkezett biblia- és missió-társulatok által, habár a pápa azokat összehasonlította is szörnyű pestissel.

Most pedig az Isten igéje a föld majdnem minden népének kezében van, és az Úr gondoskodik arról, hogy az ő országának tiszta evangéliuma nemsokára minden népnek bizonyoságul prédikálva lesz. És arról is biztosít bennünket, hogy ha ez megtörtént, eljön a vég (Máté 24, 14.)

Kapaszkodjunk azért erősen az igéhez és ne vessük el az Istenben és ígéreteiben való bizodalunkat, mert annak nagy jutalomfizetése van. Zsid. 10, 35.

Schweidrat O. F.

Bizonyágtételek a gyülekezetek részére.

White E. G. től.

Folytatás.

Az Isten jelleme Krisztusban nyilvánkoztatott.

Mindazon atyai szeretet, amely nemzedékről nemzedékre az emberek szívét illette és áthatotta, minden gyengédség, amely az emberek lelkében felébredt, csak egynehány csepp a végtelen tengerhez, az Isten véghetetlen és kimeríthetetlen szeretetéhez képest. Nyelv ki nem fejezheti, toll le nem írhatja. Gondolkozhatunk felette életünk minden napján; a legnagyobb figyelemmel átkutathatjuk a szentírást, Istentől nyert minden tehet-

ségünket arra fordíthatjuk, s még sem leszünk képesek, azt megérteni. Egy emberlten át tanulmányozhatjuk s még sem leszünk képesek, annak mélységét felfogni. Még az örökkévalóság sem lesz elég, hogy azt véglegesen felfogni és megérteni tudjuk. Mégis, ha a bibliát tanulmányozzuk és Jézus Krisztus életén s a váltság tervén elmélkedünk, akkor jobban és jobban érthetővé válik. És valóban tőlünk függ, hogy azon áldást megnyerjük, amelyről Pál apostol így szól: »A Sátán folyton azon iparkodik, hogy az ember elméjét oly dolgokkal foglalkoztassa, mely Isten ismeretében akadályozzák s lelkét bántortalanítják.«

Elromlott bűnös világban élünk s veszedelmes káros befolyásnak vagyunk kitéve, melyeknek ha engedünk, lelki fogságba ejthetnek. Megváltónk mondá: »És mivelhogy a bűn igen megsokasodik, az atyafiúi szeretet is igen meghidegedik sokakban. Sokan a körülöttük levő gonoszságra, gyengeségre tekintenek, elcsesést látnak s addig beszélnek ezekről, míg szívük szomorúsággal és kétséggel van telve, szem elől tévesztik az Atya véghetetlen szeretetét.«

Ezt kívánja a Sátán. Nagy hibát követünk el, ha a Sátán hatalmán elmélkedünk, inkább Isten végtelen szeretetén gondolkoznánk. Beszéljünk inkább Krisztus nagy hatalmáról. Nem vagyunk képesek magunkat a Sátán kötelékeiből megszabadítani, de az Úr egy utat nyitott a menekülésre. Isten Fiának van elég ereje, hogy a harcot megvívja helyettünk, s általa biztosan nyerni fogunk.

Ha folyton aggódunk s csak botlásainkkal foglalkozunk, nem lelünk lelki erőt a küzdelemre. Foglalkozzunk gondolatainkban inkább azon nagy igazság tényével, hogy Krisztus mily nagy áldozatot hozott értetünk. Isten segítségére lesz mindazoknak, kik alávetik magukat a szentírásban lefektetett akaratának, feltételeinek, s a hozott áldozat által részesei leszünk az isteni természetnek. Krisztus által Istennek gyermekei vagyunk és őbenne meg van azon erős bizonyíték, hogy az Atya bennünket éppúgy szeret, mint őt. Egyek vagyunk Krisztussal. Úgy járjunk el miként ő vezet, neki hatalmában áll, azon sötét

árnyakat, melyek örvénybe vezetnek, eltávolítani s ahelyett szeretettel és lelki világossággal tölti be szegény szívünket. Reménységünk meg lesz erősítve azon gondolat által, hogy Krisztus a mi igazulásunk. Fektessük hitünket azon alapra, akkor rendíthetetlenül megmarad mindörökké. Ahelyett hogy a Sátán sötétsége felett elmélkedjünk, és az ő hatalmától féljünk, újítsunk meg szívünket, hogy a Megváltótól eredő világosságot nyerjük s a világban hagyjuk fényleni. Hirdessük mindenkinek, hogy Krisztus a Sátán hatalma felett diadalmaskodik s hogy hatalmas karjával mindazokat, kik őbenne bíznak, fenntartja. Jézus maga mondá: »Az Atya szeret titeket.« Hogyha hitünk Istenre van irányítva, Krisztussal egyek leszünk. Mely a mi lelkünknek úgymint bátorságos és erős vasmascájja, mely bemegy mindenig, melyek a kárpiton belül vannak.

Igaz, akkor is érnek csalódások, küzdelmek lesznek, de bizzunk Istenben. Ő segítségünkre lesz, s a bennünket erő megpróbáltatások által nem győzetik le. Ő gondot visel reánk.

Az ő gondviselése alatt áll minden család és minden hű lélek, velünk szenved nehézségünkben és nyomorúságainkban, könnyeinket megszámlálja, ismeri gyengeségeinket, fogyatkozásainkat. Azért bocsátja reánk a megpróbáltatásokat, hogy szeretetteljes célját elérje, hogy az ő megszentelését elérjük, mely részessé tesz a teljes örömben és boldogságban az ő jelenléte által.

Folytatás következik.

Bibliai leckék.

Tanulmányok Isten örök szövetségéről.

6. lecke. — 1908. február 8-ára.

Az új szövetség lelke és betűje.

Kérdések.

1. Milyen szolgálatot kell nekünk betöltenünk? 2 Kor. 3, 6.

2. Az új szövetségben melyik két dologhoz tarthatjuk magunkat? Mi a következmény az egyik és mi a másik esetben? Ugyanott.

3. Hová irattatott fel a halálnak vagy a betűnek az a szolgálata? 7. v.

4. Mi tehát az új szövetség betűje? 5 Móz. 4, 13; 10, 4. Lásd az 1. megjegyzést.

5. Mint Krisztus munkatársai az új szövetség idejében, melyik szolgálatot teljesítsük az emberek között, az élet vagy a halál szolgálatát? Luk. 9, 56.

6. Micsoda elősorban a törvény célja? Róm. 7, 10 (első rész); 10, 5.

7. De minek bizonyult a törvény? Miért? Róm. 7, 10. Lásd a 2. megjegyzést.

8. Ha azonban nekünk nem azt a szolgálatot kell betöltenünk, amely kárhozott és halált hoz, melyek a törvény által jönnek — akkor vajjon micsoda haszna van az evangélium prédikálásánál a törvénynek a bűnösre nézve? Róm. 3, 19; Máté 9, 12. 13.

9. Mit ígérhetünk az embereknek, ha magukat bűnösöknek elismerik — és mi következménye lesz ennek? Róm. 8, 2.

10. Melyik az élet törvénye? Róm. 8, 7; Ján. 15, 10. Lásd a 3. megjegyzést.

11. Mi nem lesz többé, ha ez a prédikálás elfogadtatik? Róm. 8, 1.

12. Mi lesz bennük betöltve, ha lélek szerint járnak? Róm. 8, 4.

13. Mi lesz bennük kárhozottva? Róm. 8, 3.

14. Hová lesz akkor bevésve az, ami azelőtt a kőtáblákra iratott fel? 2 Kor. 3, 3.

15. Melyik szövetség alatt lesznek akkor? Zsid. 8, 10.

Megjegyzések.

1. Bármilyen szövetségnél a betű az, amely bennünket ezen szövetség feltételeivel megismertet. Valamely házépítési szerződésnél a szerződés szavai (betűi) a szerződést kötő felek kötelezettségeit tüntetik ki. Annak, aki kötelezettségeinek eleget nem tesz, az írott betű mutatja meg, hogy kötelességét elhanyagolta. A betű csupán ítélt és pedig Isten szövetségében halálra ítélt. Innen van, hogy a betű a bűnösre csak halált hozhat.

2. A törvény célja: az élet, de ez az élet

csupán a törvény iránt való tökéletes engedelmességből jöhet. Lásd Péld. 12, 27. A törvény a tökéletes igazsággal ismertet meg bennünket. De mi mindnyájan vétkeztünk, úgy, hogy a törvény, amely életre adatott, csak halált jelent reánk nézve. Egy tökéletes törvénynek kell a tökéletlenséget kárhozottnia, de csupán csak azt.

3. Krisztus Isten szent lelkével lett megkeresztelve (Máté 3, 16), ennek erejével érettünk az Isten törvényét megtartotta, jöllehet a mi bűnös testünkben járt. Az ő engedelmissége lehetségessé teszi, hogy a szentlélek erejével mi is hasonlóan megtartsuk azt a törvényt, amelyet Jézus megtartott. Így lesz ugyanaz a törvény, amely előbb halálunkra szolgált, az élet törvénye az elevenítő lélek törvénye a Jézus Krisztusban Róm. 8, 2.

7. lecke. — 1908. február 15-ére.

Az új szövetség — a szabadság szövetsége.

Kérdések.

1. Mi az a szolgaság, amelyről a szentírás beszél? Ján. 8, 34.

2. Ki szabadíthat meg bennünket ettől csupán? 36. v.

3. Van nekünk egy más szabadság is ígérve? Miféle állapot ez? 2 Péter 2, 19.

4. Igért-e a Sátán Évának nagyobb szabadságot, amikor rávette arra, hogy az Isten szövetségét megtörje? 1 Móz. 3, 4. 5.

5. De mi volt és mi lesz mindig a következmény? Róm. 6, 16.

6. Mely emberek szabadok s mi által lesznek azzá? Gal. 4, 31. 28. 23.

7. Mire leszünk figyelmeztetve, mi után ilyen módon szabadokká tettünk? Gal. 5, 1.

8. Mi tesz bennünket szabadosokká a Krisztusban? Ján. 8, 36. 32.

9. Miért tudott a zsolttárító vidáman és szabadon járni az élet útján? Zsolt. 119, 45.

10. Mi a szabadság törvénye? Jak. 2, 8-12.

11. Hogyan nyerjük meg azt az igazságot, amely a Krisztusban van? 2 Kor. 3, 17. 18.

12. Mi történik, hogy ha mi nem állunk meg erősen a szabadságban? Gal. 5, 1.

13. Mi a szolgálatnak igája? Lásd a megjegyzést.

14. Minek kell bennünk beteljesedni, nehogy ismét a szolgálat járma alá jussunk? Róm. 8, 1. 4.

15. Milyen módon lett a régi időkben egy szabadság-frigy vagy szerződés megerősítve? Jer. 34, 8–11. 18.

16. Mi történt, midőn Isten az Ábrahámmal kötött szerződést megerősítette? 1 Móz. 15, 5. 8–10. 17.

17. Mit ábrázolt ezen két részre osztott áldozat? Ez a mi áldozatunk előképe volt, mely éppúgy Isten fia mint az embernek fia, vagyis Immanuel — Isten velünk.

18. Hogyan találjuk meg a szabadságot? Ján. 8, 36; Róm. 8, 1. 2.

Megjegyzés.

A szolgaság a bűn vagy a törvény megtartása. Csak Krisztus képes a bűnöst megmenteni és őt engedelmessé vagy igazsá tenni. Ha egy ember a saját cselekedetei által akar megigazulni, akkor egy oly kötelezettséget vállal magára, amelyet soha betölteni nem képes. Minél inkább igyekszik valaki magát saját cselekményei által igazsá tenni, annál jobban és mélyebben belekeveredik a szolgaság jármába vagy a bűnbe. Bármely elmélet vagy rendszer, mely szerint az ember cselekedetek által kísérli meg az igazságosságot megnyerni, nem egyéb mint szolgálai járom.

8. lecke. — 1908. február 22-ére.

A szövetség, amely szolgaságra vezet.

Kérdések.

1. Melyik szövetséget állítja Pál apostol a szabadság szövetségével vagy testamentomával szembe? Gal. 4, 21–24.

2. Mely három dolog példázza azt a testamentomot, amely szolgaságra vezet? Gal. 4, 22–25. Lásd az 1. megjegyzést.

Első példázat — Hágár és Ismáel.

3. Mit ígért Isten Ábrahámnak? 3 Móz. 12, 2. 3; 13, 16.

4. Milyen gondolatai jöttek Ábrahámnak Isten ígéreteire nézve? 1 Móz. 15, 2. 3.

5. Mely szavakkal ismételte meg Isten ezeket az ígéreteket? 4. 5. v.

6. Mi volt a következménye Ábrahám azon törekvésének, hogy Isten ígéreteit

saját erejéből akarta betölteni? 1 Móz. 16, 4. 5; Gal. 4, 22 (első rész), 23 (első rész), 25 (utolsó rész).

7. Milyen indulattal viseltetnek a szolgaság testamentomának gyermekei a szabadság gyermekeivel szemben és mi lesz ennek a végső következménye? Gal. 4, 29. 30.

8. Mit tanulhatunk ebből a példázatból arra a testamentomra nézve, amely szolgaságra vezet? Lásd a 2. megjegyzést.

Második példázat — Sinai hegy és az izráeliták.

9. Milyen volt az Izráel népének magatartása Istennel szemben Egyiptomtól a Sinai hegyig? 2 Móz. 14, 11. 12; 16, 2. 3; 17, 2. 3. Lásd a 3. megjegyzést.

10. Milyen ajánlatot és micsoda ígéreteket tett nekik Isten a Sinai hegyénél? 2 Móz. 19, 5. 6.

11. Mit terjesztett Isten eléjük a szövetség főrése gyanánt? 2 Móz. 20, 1–17.

12. Mit mondott a nép, mikor Mózes nekik a dolgot előadta? 2 Móz. 19, 7. 8; 24, 3. 4. 7.

13. Mi által lett ezen szövetség megerősítve? 2 Móz. 24, 4. 8. Mennyi ideig tartották meg? 2 Móz. 32, 4–8.

14. Mit mond Isten ezen szövetségről? Zsid. 8, 7.

15. Hol volt a hiba? Zsid. 8, 8 (első rész).

16. Milyen tekintetben jobb, drágább az Izráel házával kötött második vagy új szövetség? Zsid. 8, 6 (utolsó rész).

17. Kinek az ígéretétől függött az első szövetség? 2 Móz. 19, 8; 24, 3. 7.

18. Kinek az ígéretétől függ a második szövetség? Jer. 31, 33. 34; Ezék. 36, 26. 27. Lásd a 4. megjegyzést.

19. Mit tanulhatunk ebből a példázatból a régi szövetségre nézve? Lásd az 5. megjegyzést.

Megjegyzések.

1. Gal. 4, 22–28-ban Pál apostol három dologgal példázza azt a szövetséget vagy testamentomot, mely szolgálatra kötelez, tudniillik: Hágár és Ismáellel; a Sinai hegy és az izráelitákkal és azzal a Jeruzsálemmel, amely az ő idejében fennállott és annak lakóival.

2. Ebből a példázatból a következőket tanulhatjuk:

a) hogy ez a testamentom vagy szövetség test szerint való;

b) hogy ebben az ember munkája foglalja el azt a helyet, amelyet Isten akar értettünk elvégezni vagyis az ember Istennel segíteni akar az ő ígéreteinek beteljesítésében;

c) hogy ebben az ember saját erejéből próbálja meg az üdvösséget megszerezni.

3. Az izráeliták minden zűgölődésükkel Istennel velük szemben tanúsított eljárását kritizálták, gáncsolták. A zűgölődés azt jelenti, hogy a zűgölődők valami jobbat tudnak. Midőn tehát a Sinai hegy alá érkeztek, Isten azért, hogy az ő saját gyengeségüket megismerjék, alkalmat adott nekik arra, hogy megmutassák, mit tudnak.

4. Az ígért eredmény mind a két szövetségnél ugyanaz. De a nép elé adott feltételek beteljesítése az első szövetségnél egészen a nép ígértén nyugodott. »Valamit az Úr mondott, megcselekedjük« — ígérte a nép. Az ember ígérete azonban nem biztos; ez az ígért hamar meg lett szegve. — A második szövetségnél azonban a feltételek beteljesítését Isten ígéri. »Benyomom az én törvényemet az ő elméjébe és az ő szívébe beírom és elveszem a köszívet a ti testeitekből és adok nektek hússzívet. Az én lelkemet adom belétek és cselekeszem, hogy az én ítéletimet megőrizzék és megcselekedjék azokat.« Ezek azok a jobb ígérek, amelyeken a második szövetség nyugszik; ezek mind jók és megbízhatók, mert hiszen Isten ígéretei. Minden, amit nekünk tennünk kell, abból áll, hogy őket elfogadjuk és ezeknek az ígéreknek megerősítését a Jézus Krisztusban találjuk. Figyelemreméltó, hogy a második szövetségnek az a további előnye is van, hogy általa bűnbocsánatot is nyerünk, amiről az első szövetségben nincs szó.

5. Ezekből a példázatokból azt tanulhatjuk, hogy

a) az ő szövetségben az ember saját erejéből törekszik Isten parancsolatait megtartani és

b) az ember ígéretei mit sem érnek, sőt ellenkezőleg a bűn szolgaságába még jobban beleméricsenek.

9. lecke. — 1908. február 29-ére.
A szövetség, mely szolgaságra vezet.

(Befejezés.)

Kérdések.

Harmadik példázat — Jeruzsálem lakói.

1. Mire igyekeztek a zsidók eljutni Pál apostol idejében? Róm. 9, 31.

2. Miért nem jutottak rá? Róm. 9, 32.

3. Buzgók voltak-e ezen igyekeze-

tükben? Mi hiányzott mégis náluk? Róm. 10, 2.

4. Mit nem ismertek fel? Mit igyekeztek állítani? Róm. 10, 3.

5. Mibe ütköztek meg? Miért? Róm. 9, 31. 32. Lásd az 1. megjegyzést.

6. Melyik két ember hozott egykor az Úrnak áldozatot? Miből állott ez a két áldozat? 1 Móz. 4, 3. 4.

7. Miképpen lett elfogadva ez a két áldozat? Miért a különbség? 1 Móz. 4, 4–7; Zsid. 11, 4. Lásd a 2. megjegyzést.

8. Mit kell annak tenni, aki az üdvösséget cselekedetek által akarja megnyerni? Gal. 5, 3. Lásd a 3. megjegyzést.

9. Mit veszít el az ember, ha megkísérli az üdvösséget saját cselekedetei által megnyerni? Gal. 5, 4. 2.

10. Mely emberek tartoznak tehát azon szövetség vagy testamentom alá, mely szolgaságra vezet? Mindazok, akik a Jézus Krisztusban való hit nélkül akarnak igazak lenni.

11. Mikor szabadulnak meg a szolgaságnak ezen szövetségétől? 2 Kor. 3, 16. 17. Lásd a 4. megjegyzést.

Megjegyzések.

1. A zsidók saját cselekedeteik által igyekeztek megigazulni és éppúgy mint más népek, amelyek saját erkölcsüket elég jónak tartották, ők is büszkék voltak arra, hogy saját tehetetlenségüket beismerjék és a Jézusba vetett egyszerű hit által igazuljanak meg, így történt azután, hogy megütköztek a botráncozásnak követe. Ebben a leckeben az a tény van szemünk elé állítva, miképpen igyekezik az ember saját cselekedetei által megigazulni vagyis az üdvösséget saját erejéből megnyerni.

2. Káinban és Ábelben az első példázását találjuk a két szövetségnek vagy testamentomnak. Mind a két testvér hozott áldozatot. Az egyik, aki földműves volt, a föld gyümölcséből. A másik hitben áldozott. Az eredmény azt mutatta, hogy míg az ember munkája Káint a bűn szolgaságába hagyta, a hit Ábelnek szabadságot adott. És így van ez ma is: aki test szerint született, háborgatja azt, aki született lélek szerint. Akarod tudni miért? Olvasd 1 Ján. 3, 12.

3. Ha valaki cselekedetek által akar megigazulni, annak azt kell kimutathatnia, hogy soha bűnt nem követett el; mert egyetlenegy bűn elítéli és kárhozatba juttatja őt.

4. Sokan azt gondolják, hogy az ő szövetség, amely szolgaságra vezetett, a keresztifánál megszűnt. Jézus halála lehetségessé tette ugyan azt, hogy ez megszűnjék; de az egyes embernél

mégis csak *akkor* szünhet meg, ha a Krisztusban való hit által Isten szentlelke a szívbe jön. Csak akkor lép az a szövetség vagy testamentum, amely bennünket szabaddá tesz, amannak a helyébe. Így van ez azzal a szolgálattal is, amely a betű által öl vagyis a törvény kárhoztatásával is, amelyről 2 Kor 3, 7. verse szól. Ez akkor szünik meg, ha a bűnös Krisztust elfogadja. A hitetlenségnek fedele elvétetik a szívről és a szív Istenhez fordul (14-16 v.); azután jön a szabadság. A szentírásban sok kifejezés van, amelyeket általában, bár tévesen Krisztus halálára vonatkoztatnak, a valóságban azonban ezek a keresztyén tapasztalat dolgai, amelyek a világtörténelemben minden időben megtalálhatók ott, ahol hitre jutottak az emberek, úgy, hogy Ábel, Ábrahám és a zsoltáriró Krisztus halála előtt a hit által éppúgy eljutottak a szabadságra, mint Pál vagy János vagy mint a keresztyének ma. Azért egy zsidó és egy pogány, ha mindketten Krisztushoz jöttek, éppoly teljesen és tökéletesen egyékké lettek, mint két ember ma a Krisztusban egygyé lesz.

10. lecke. — 1908. március 7-ére.

Más az új szövetségre alkalmazott nevek.

Bevezető megjegyzés.

Azt találtuk, hogy az új szövetség központja Krisztusban van és hogy mi, ha őt hitben elfogadjuk, az új szövetséget megtartjuk. Jézus hirdetése az evangélium, és így az új szövetség az embereknek az evangélium hirdetése által lesz tudtára adva.

Kérdések.

1. Mit hirdetett Isten Ábrahámnak? Gal. 3, 8.

2. Hitt Ábrahám Istennek? Mi volt a következménye? 6. v.

3. Kiben lett Isten szövetsége Ábrahámmal megerősítve? 17. v. (első rész.) Hogyan leszünk mi részesei Ábrahám áldásának? 9. v.

4. Kinek a gyermekei leszünk s vagyunk, ha Krisztust hitben elfogadjuk? Gal. 3, 29. 7. Lásd az 1. megjegyzést.

5. Milyen hívó szó van mindenkihez intézve? Ésaías 55, 1. 2.

6. Vajjon ez egy evangéliumi meghívás-e? Igenis, mert ez az embereket Krisztushoz hívja.

7. Mit akar az Isten, amint ő maga mondja, azokkal cselekedni, akik őt követni akarják? Ésaías 55, 3.

8. Minek van Jézus vére nevezve? Máté 26, 28.

9. Miképen van ez a Zsidókhöz írott levél 9. részének 20. és 21. versében nevezve? Lásd a 2. megjegyzést.

10. Hogy nevezik néha az evangéliumot? Róm. 10, 15.

11. Mink vagyunk, ha a hit által megigazulunk? Róm. 5, 1.

12. Hogy nevezetnek Isten fiai más néven? Máté 5, 9.

13. Melyik szövetség van Isten kegyelmével összekötve? Ezék. 34, 25; Ésaías 54, 10.

14. Micsoda következménye van annak, ha a törvény az emberi szívbe úgy van beírva, hogy azt szereti? Zsolt. 119, 165. Lásd a 3. megjegyzést.

Megjegyzések.

1. Ha Krisztus gyermekei Ábrahám fiai is és részesek annak a szövetségnek áldásaiban, amelyet Isten Ábrahámval kötött, akkor ebből azt következtethetjük, hogy az Ábrahámval kötött szövetség az új szövetségnek csupán más nével való megjelölése.

2. Ez a kifejezés örökkévaló testamentum: szintén csak az új vagy a megújított szövetségnek más szóval való megjelölése.

3. Látjuk tehát, hogy mindezek a kifejezések egy és ugyanazon szövetség megjelölésére szolgálnak, de mindenik kifejezésben más szempontból van ez tekintve. Istennek és annak a lenyének a szempontjából, aki soha bűnt nem követett el, ez: *Isten örök szövetsége*; a hit által megmentett bűnös szempontjából *új* vagy *megújított szövetség*; és annak a viszálynak és háborúságnak a szempontjából pedig, amelyet a bűn előidézett az emberek életében: *a békeségnek szövetsége*.

A missió köréből.

Értesítés a Kolozsvárt megtartott 7. évi konferenciáról.

Szokásos évi közgyűlésünket a múlt év december hó 11. napjától 15-éig Kolozsvárt tartottuk meg. Gyűléseink megtartására tágas, alkalmas helyiséget kaptunk. A Német Unió részéről Conradi L. R., Schuberth H. F. és Ining W. atyafiak támogattak bennünket tanácskozássainkban és tartottak szép és tartalmas előadásokat. Közgyűlésünket dec. hó 11-én d. e. nyitottuk meg. Ének és ima után

Huenergardt atyánkfia számolt be az elmúlt év eredményeiről. Az Úr gazdagon megáldotta fáradozásainkat. Testvéreink száma 80-al szaporodott és a tizedek és adakozások tekintetében is öröndetes előrehaladás tapasztalható. — 23 gyülekezetből 33 képviselő jelent meg és a konferencián résztvevő testvéreink száma körülbelül 250-re tehető. Ily számosan még egy konferenciára sem jöttünk össze.

A választmányi bizottságok a következőképen alakultak meg:

1. A *határozati bizottság* tagjai lettek: Huenergardt János, Reifschneider Károly, Ising W., Kessel Frigyes, Hörcher Gyula, Tokos Gábor és Menning atyafiak.

2. A *kivácsoló bizottság*: Fleischer Antal, Bottyánszky Mátyás, Fabula Mihály, Indrigo Péter, Lovas Károly, Todor Péter és Weber János atyafiakból alakult össze.

3. A *missió munkásokat kiküldő bizottság*ba pedig Conradi L. R., Schubert H. F. és Ósz Mihály atyafiak választattak be.

A határozati bizottság a következő fontos határozatokat terjesztette a testvérek elé elfogadás végett:

1. Hálaát adunk az Úrnak mindezekelőtt, hogy a lefolyt évben megsegített bennünket, mert dacára a felmerült nehézségeknek körülbelül 80 lelket tudtunk megnyerni és a munka támogatására több anyagi eszköz is jött össze.

Kérjük az Úr áldását az előttünk álló új évre is és megígérjük egyszersmind, hogy a magunk részéről minden kötelességünket nagyobb hűséggel teljesíteni fogjuk.

2. Minthogy az Úr a magyar missióföldet oly gazdagon megáldotta, hogy ez idő szerint az egyháztalagok száma a 24 gyülekezet és csoportban körülbelül 400-ra szaporodott, és mi az uniókonferencia ajánlatára az 1908. év január hó 1-jétől önálló konferenciává alakulhatunk: így elhatározzuk, hogy a Német Unióval továbbra is a legszorosabb egyetértésben együtt működünk és a munka előrehaladására itt minden tőlünk telhetőt megteszünk.

Együttal köszönetünket is kifejezzük a Német Uniónak a lefolyt évben nyuj-

tott anyagi támogatásért és azon ígértét, hogy a jövőben is segítségünkre lesz, amennyiben nagyobb áldozatkészség mellett sem volnánk képesek, saját földünk szükségleteit magunk fedezni.

3. Kötelezzük magunkat arra, hogy a konferenciánk területén befolyó tizedből a Német Uniónak tizedet adunk és a mi összes szombatiskolai, heti és imanapi adakozásainkat az egyetemes (világ) konferencia pénztárába szolgáltatjuk be.

4. Általános tapasztalat szerint a könyvárúsítás úttörő munka, amely által az emberek érdeklődése fel lesz ébresztve: tekintettel már most missióföldünk nagyságára és a munkások aránylag csekély számára, óhajtanánk tehetséges és készséges testvéreinket arra bátorítani, hogy magukat a könyvárúsításra adják és amennyire lehetséges evvel a munkával állandóan foglalkozzanak.

5. A fentebbi határozattal kapcsolatban újból felhívjuk a figyelmet missió- és traktát-egyesületünk erőteljes fejlődésére és testvéreinknek szívére kötjük, fejtsenek ki a jövőben nagyobb buzgóságot a missió munkában és a mi magyar, német, román és tót újságaink terjesztésében, hogy az Úr munkájának előmozdításában ezen az úton szintén kivégegyék a részüket.

6. A hamburgi könyvkiadó hivatalhoz egyúttal azon sürgős kérést intézzük, sziveskedjék további magyar, szerb, román és tót nyelvű iratokat mielőbb kiadni és azáltal missióföldünkön a munka fejlesztésében segítségünkre lenni.

7. Figyelemmel arra, hogy missióföldünk részére további munkásokat kiképezni szükséges és tekintettel az ehhez megkívántató anyagi eszközökre, elhatározzuk, hogy a nevelési (iskola) alap javára ezen konferenciánk alkalmával egy külön gyűjtést rendezünk készpénzben és jegyzés útján és ezen alapnak a további támogatását is kérjük.

8. Felhívjuk testvéreink figyelmét újból arra, hogy a gyülekezetek és csoportok kebelében hónaponként a szegénypénztár javára egy-egy gyűjtést tartsanak és hogy ebből negyedévenként

a tizedet a központi szegénypénztárba szolgáltatásuk be.

9. A kolozsvári gyülekezetnek és minden barátunknak köszönetünket fejezzük ki azon szíves fogadtatásért, amelyben bennünket részesítettek. Együttal köszönetet mondunk a Kolozsvári Tornaegyesületnek is a terem szíves átengedéséért és azon reményünknek adunk kifejezést, hogy ezen összejövetelünknek maradandó áldása lesz.

10. Elhatározzuk, hogy egyesületünknek a közgyűlés elé terjesztett szervezési szabályait egyhangulag elfogadjuk.

11. Amennyiben tehát most már mint önálló egyesület szervezve vagyunk és ezáltal missióföldünkön a munka terjesztésére nézve nagyobb felelősség terhel, szívére kötjük testvéreinknek, hogy tekintettel a rendelkezésünkre álló anyagi eszközök csekély voltára, a tized dolgában nagyobb hűséget tanúsítani igyekezzenek.

A kinevező bizottság a munka vezetésére az 1908. év folyamára a következőket hozta javaslatba:

Elöljáró: Huenergardt János.

Valasztmány: Huenergardt János, Reifschneider Károly, Bottyánszky Mátvás, Ósz Mihály, Indrigo Péter.

Jegyző: Hörcher Gyula.

Pénztárnok: Severin B.

A missió- és traktát-egyesület jegyzője: Ising W.

Közp. szegénypénztár kezelője: Ósz Mihály.

A missió munkásokat kiküldő bizottság az 1908. év folyamára a következő munkások kiküldését javasolta:

Felszentelt prédikátorok: Huenergardt János, Reifschneider Károly.

Utazó prédikátorok: Todor Péter, Kessel Frigyes.

Biblia munkások: Fülöp Judit, Nagy Anna, Krausz Helén, Hörcher Gyula.

Betegápolók és egyszersmind biblia munkások: Meitert Emilia, Bottyánszky Zsófia.

Könyvárások: Weber János, Gyöngyösi Pál, Kelemen István.

A közgyűlés mind a három bizottság javaslatait egyhangulag elfogadta és hozzájárulásával határozattá emelte.

Nagy köszönettel tartozunk mindenestre a német testvéreinknek, hogy önálló konferenciává való alakulásunkat lehetővé tették és a magunk részéről igérjük, igyekezni fogunk arra, hogy magunkat mielőbb saját erőnkől fenntarthassuk.

Szervezési szabályainkat tudomásvétel és jóváhagyás végett a ministeriumhoz bemutatjuk.

A 7. számú határozat alapján a nevelési alap javára rendezett gyűjtés eredménye a következő: készpénzben befolyt 134 K 92 fillér, jegyezve lett 664 K, összesen 798 K 92 fillér. A jegyzett összeg befizetésére a testvéreknek egyévi határidejük van. Az afrikai missióföld javára 18 korona gyűlt össze.

Különösen áldásos volt a szombati gyülekezetünk. 17 lelket vettünk fel a gyülekezetbe, kettőt kőznyújtás és 15-öt alámerítés által. Délután Conradi atyánkfia beszélt hozzánk, majd imaórát tartottunk. Mindnyájan éreztük Istennek áldását, amellyel a mi engedelmeségünket bőségesen megjutalmazta.

Esti előadásainkat is számosan látogattak, úgy, hogy gyakran zsúfolásig megtelt a tágas nagy terem. Néhány fiatal theologus is többször megjelent és nagy érdeklődéssel látszottak az előadásokat figyelemmel kísérni.

Általában mondhatni, hogy ezidei konferenciánk mindenképen jól sikerült, mindnyájunk szívét a szokottnál nagyobb meglegedés és öröm töltötte be. Megerősödvén s bizalommal a jövő iránt mentünk szőjjel, hogy a küzdelmet, amelynek vége az örök élet — újra felvegyük. Hálatelt szívvel mondunk köszönetet a mi mennyei atyánknak mindazokért az áldásokért és örömekért, amelyekben részesített — hisz ő most is bizonyosságát adta annak, hogy velünk van és hogy mindenkor megsegíti azokat, akik őbenne bíznak.

Hörcher Gyula.

— Midőn egy hívő lélek a missió munkának előrehaladásáért imádkozik, akkor minden korona az ő zsebében áment mond rá.

Negyedévi kimutatás a magyar missziói területről

1907. október 1-től december 31-ig.

Helységek	Tagok száma	Felvét.		Dézsmá		Heti adakoz.		Imanapi adakoz.		Szombati iskola			Vall. irat. egyl.		
		Kereszt.	Szav.	K	f.	K	f.	K	f.	Tagok száma	K	f.	Órák	K	f.
Arad	29	—	—	190	55	8	06	17	30	14	10	31	5	30	—
Békés-Csaba	13	—	—	136	20	—	—	20	02	13	12	88	2	—	—
Bogártelke	6	—	—	17	90	1	85	4	12	7	4	56	—	—	—
Brassó	17	—	—	103	—	4	—	20	—	13	15	—	6	4	—
Budapest	30	1	—	247	05	11	42	28	56	30	31	87	22	77	15
Fogarás-Dridiff	32	—	—	199	90	2	40	—	—	32	25	09	—	—	—
Karlova	11	4	—	139	04	—	—	7	80	12	10	69	—	—	—
Kolozs	24	1	—	109	84	—	—	6	80	25	8	84	—	—	—
Kolozsvár	37	1	3	345	—	17	80	27	—	26	20	—	—	—	—
Kumán	8	—	—	103	62	2	10	—	—	8	3	81	—	—	—
Mokrin	10	2	—	25	86	—	—	5	60	10	9	30	—	—	—
Nagylászló	5	—	—	422	—	2	—	6	29	5	5	48	—	—	—
Nagyselyk	15	—	—	59	—	3	90	6	94	10	6	—	4	7	20
Nagyszében	9	—	—	52	—	2	—	13	—	9	11	—	—	—	—
Nagyvárad	12	—	1	178	76	4	—	—	—	12	4	92	—	—	—
Réese	3	—	—	120	—	5	—	16	—	3	10	54	—	—	—
Rode	13	—	—	130	18	3	12	4	56	11	3	12	—	2	52
Segesvár	14	—	—	75	—	1	—	8	82	11	5	80	5	6	52
Sikló	9	—	3	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—
Szék	23	7	—	37	92	—	—	6	49	25	5	70	—	—	—
Székudvar	34	—	4	107	34	3	49	9	51	37	6	78	—	—	—
Temesvár	5	—	—	70	60	1	—	6	36	5	5	70	—	—	—
Titel	9	—	—	32	40	—	—	1	10	12	1	62	—	—	—
Vajda-Kamarás	6	6	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—
Vista	32	—	—	89	31	—	—	6	80	30	6	49	—	—	—
Elszórtak	8	—	—	27	20	—	—	2	—	8	—	—	—	—	—
Külön-dézsmá	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Általános gyülek.	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	22	72	—	—	—
Összesen	414	22	11	3019	67	91	14	225	01	383	248	22	44	127	39

Családi kör.

A missionárusok és a kalózhajókapitány.

A francia császárság háborús idejében, midőn Angolország Franciaországgal vízen és szárazföldön hadakozott, a barát-gyülekezet missionárusainak egy kis csapatja összetalálkozott Londonban. Ezek a távol világrészekben fekvő állomásokra akartak vissza menni, de a francia kalózhajók veszélyessé tették a tengert. Háborús időkben tudniillik a hadakozó hatalmak mindenkinek, aki jelentkezik, kalózlevelet állítanak ki, azaz adnak neki engedélyt egy hajó felszerelésére, amellyel minden ellenséges hajót megtámadhat és azt kirabolhatja.

Ilyen hajókon többnyire mindenféle kalandorok szolgálnak, akik a kalózlevelek oltalma alatt a legnagyobb gonosszaggal úzik a tengeri rablást. A missionárusok olyan körülmények közt nem is indulhattak útnak angol hadihajók kísérete nélkül. Csak hosszú várakozás után jöttek el a kért kísérő hadihajók és a missionárusok, az egyik keletnek, a másik nyugatnak, indultak útra.

A kereskedelmi hajók összes száma, melyek a hadihajók oltalma alatt a Themsén kimentek, körülbelül hatvan volt. Az egész hajócsapat Dél-Amerikába ment, egy »Britannia« nevű hajó kivételével, mely Szt. Tamás felé (Kelet-Indiába) vitorlázott, és csak Madeiraiig vehette igénybe az oltalmat, mert onnan nyugatfelé kellett neki menni. De nem vált el aggodalom nélkül a nagy csapatától, mert

jóllehet nem volt mit félni a nyílt tengeren, mégis már sokat hallottak a vakmerő francia kalóztól, akik az Antillák környékén kalandoztak.

A »Britannián« két missionárus volt feleségeivel. Szelíd, barátságos magaviseletük által megnyerték a kapitányt és az szívesen társalkodott velük. Igen gyakran, ha az üdv bizonyosságáról beszéltek, kiáltott: »Milyen boldog lennék, ha nekem is olyan hitem volna; de velem másképpen áll a dolog, mint veletek. Nekem nincs sok időm, olyan dolgok felől gondolkodni. A ti hivatások magával hozza azt, hogy az egész életeteket azon tudománynak szenteljétek.« Megmagyarázták neki, hogy ez minden ember hivatása, de a legtöbb ember sajnos tévedésben van, mert azt vélik, hogy ezt az ismeretet alkalmilag megszerezhetik, pedig a felfeszített Jézusban való hit isteni ajándék, amelyért könyörögni kell. Minden ember természeténél fogva tisztátalan, bűnös teremtmény és az örök kárhozát útján van; csak a Jézusban való hit által szabadítható meg és csak az Üdvözítő iránti szeretettel jön az ember egész élete az igaz pályára.

Az utazás szerencsésen haladt. Az Azorokat már régen elhagyták. A Bermuda-szigetek jobbfelől feküdtek; már a keleti hosszúságnak 314. foka alatt voltak és az éjszakai naptérítőhöz közeltek, midőn egyszer korán reggel a kapitány egy vitorlát vett észre a látkörön. Hosszú ideig nézte s azután odanyújtotta a távesövet a kormányosnak. Ez sem vette el több percig a szemét azon irányról s azután jelentékeny szempillantással visszaadta a távesövet a kapitánynak. Ez azt súgta a kormányosnak: »János, ez derék iramhajó, de nem ismerhetem meg a lobogóját.« »Uram,« viszonzá a kormányos, »éppen most tűznek ki egy vérvörös lobogót; ez a francia rabló-hajó, a 'Vörös Jakobinus'. A 'Britannia' el van veszve. A tengeri rabló észrevett bennünket: az összes vitorlákat felhúzza. Az alkalmas szél következtében néhány óra múlva mellettünk lesz!«

Aközben az egész legénység észrevette a kis pontot a látkörön. Arcukban

látni lehetett az aggodalmat; a derék kapitány nem akart nekik alkalmat adni, hogy helyzetük felől gondolkodjanak. Kiadta parancsait és a hajó minden részén szüntelen folyt a munka. A »Britannia« délfelé akart menni; de a kalóz alig vette észre szándékát, ő is arra vette az irányát. Ellentállásra nem lehetett gondolni, jóllehet az összes védőeszközt előhozták. A kapitány a födélzetre hívta az egész legénységét, amely tizenhárom személyből állt, és így szólt hozzájuk: »Ott látjátok a 'Vörös Jakobinust'; itt van a ti hajótok, melynek megmentése fennforog. Ismétlem nektek Nelson szavait: 'Angolország várja, hogy minden brit tegye meg az ő kötelességét' — és most Isten veletek!« A missionárusokhoz, akik szintén a födélzetre jöttek, azt mondta: »Barátaim, menjetek le szobáitokba, hogy ne akadályozzatok bennünket, és imádkozzatok értünk!« Ez a felhívás nem is volt szükséges. Mindjárt lementek a szobába, térdre estek és könyörögtek az Uraknak Urához és a Királyoknak Királyához, kinek teljes hatalom adatott a mennyben és a földön, hogy vegye az ő szent oltalmába ezt a hajót. Amellett oly nagy öröm szállta meg őket, hogy fogadtak imában maradni, ha életre vagy halálra visz, az Úr szent akarata szerint.

Azalatt a kalóz mindig közelebb jött és úgy rohant a »Britanniára« mint valami ragadozó madár a prédájára. A »Britannia« minden vitorlát megeresztette és kétségbeesetten kísérelt délre menekülni: de a »Vörös Jakobinus« kitünő vitorlás volt. Minden perccel kisebb lett a két hajó közötti távolság. Midőn hallás-távolságba jött, felhívta a »Britanniát« a megadásra. De a kapitány nem válaszolt ezen felhívásra. Egyszerre kinyitotta a kalóz az ágyulékait és számos legénységének gúnyos »hurra«-kiáltása alatt az egész ágyusort elsütötték a »Britanniára«. A hatás rettenetes volt.

A födélzeten félelemmel várták a forduló kalóz második oldalának elsütését; ez rendülő dörgéssel be is következett, de nem okozott kárt. A kalóz, ki biztosnak vélte prédáját, most egész közelre jött és kihányta a csákyákat. Néhány

perc múlva várták a »Britannia« sor-
sának elválását.

De egyszerre úgy tetszett, mintha
egy forgószél belekapott volna a hajóba.
Nagy vihar jött és becsapott a »Bri-
tannia« kevés még sértetlen vitorláiba.
A kalóz mindig újra lőtt, mintha el-
akarta volna sülyeszteni a hajót. Az
ágyúk dörgése rettentő volt. Oly sűrű
lőporfüst vette körül a hajót, hogy a
legközelebbi tárgyakat alig lehetett megis-
merni. Mindenki azt hitte, hogy a kalóz
már rég a hajó ura, de még mindig
nem látszott ellen-
ség azon. A hajó
hirtelen csodála-
tos mozgásba jött.
Egy ideig körben
forgott. Úgy tet-
szett, mintha a
legénység elvesz-
tette volna az ural-
mat fölötté és
mintha egészen a
zúgó hullámok ha-
talmában volna.
Az elemek bele-
keveredtek a kalóz
elleni harcba. A
hajó iszonyú se-
bességgel délnek
hajtott.

Rövid idő múlva
hallatszott néhány
ágyúlövés. Min-
denki azon irány-
ba nézett és ellehet
képzelné a »Bri-
tannia« legény-
ségének bámulatát, midőn a kalóz-hajót
nagy távolságban meglátták. Mintegy
búcsú-üdvözlésnek lőttek még utoljára.
A véres lobogó leeresztetett és a hajó
nyugatnak ment. A kapitány még hosz-
szabb ideig figyelte a kalózt; de most
kétségen kívül volt, hogy az abbahagyta
az üldözést. Mi okból, azt nem tudták
megérteni.

Most a kapitány lement a szobába,
hol a missionárusokat családjakkal még
mindig térdre borulva találta. »Istennek
legyen hála és dicséret!« kiáltott. »Ő
meghallgatta imáitokat. Mi meg vagyunk
mentve!«

Erre mindenki a földéltre ment,
hol a legénység őket megvárta. A kalóz
még csak nagy távolságban volt látható.

Mind térdre borultak és az idősebb
barát teljes szívből hálát mondott az
Úrnak, hogy megint tetszett neki az
övét oltalmazni és csodáit nekik meg-
mutatni. Azután intette az egész legény-
séget, hogy ne éljenek tovább olyan
közönnyben, hanem adják ők is szívü-
ket az Úrnak, aki oly feltűnő módon
mentette meg őket.

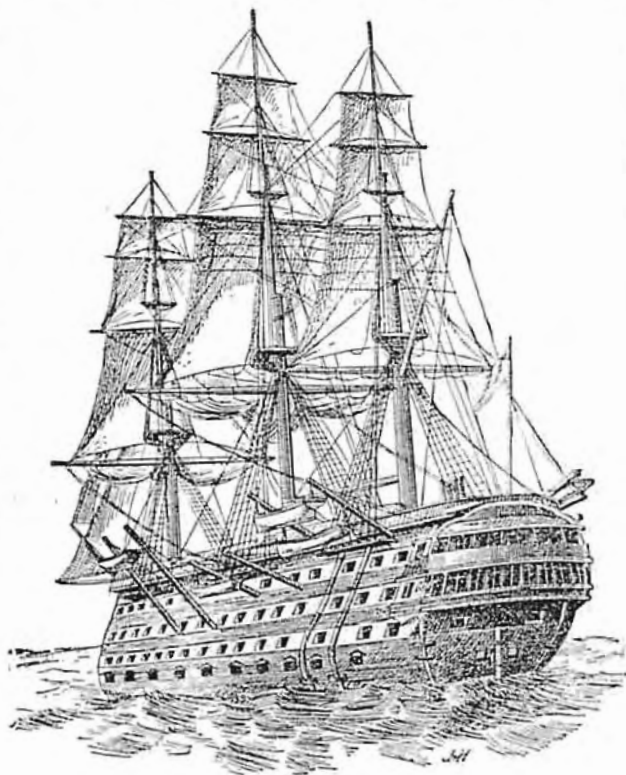
Midőn pár nap múlva szerencsésen

Szt. Tamásra ér-
keztek, megölelte
a kapitány a mis-
sionárusokat és
azt mondta nekik:
»A ti imátok meg-
mentett bennün-
ket. Imádkozzatok
tovább is érettem
és az enyéimért.«

El lehet kép-
zelné, mily érzel-
mekkel fogadták
a testvérek a mis-
sionárusokat Szt.
Tamáson. Min-
denki tudta, mily
veszedelmes volt
az idő, és aggota-
lommal várták a
hajó megérkezé-
sét. Midőn elbe-
szélték, hogy mily
csodálatos és meg-
foghatatlan mó-
don lettek meg-

mentve a veszedelmes kalóz kezeiből,
bámulatuk tetőpontját érte és még
egyszer közösen hála-áldozatot hoztak
az Úrnak, aki az övéinek imáit oly
láthatóan meghallgatta.

(Vége következik.)

Egy angol vitorlás hadi hajó.

Egészség és mértékletesség.

Az izzadás.

A bűnbeesés után Isten úgy hatá-
rozott, hogy az ember az ő arcának
verejtékével egye kenyerét. Mindamellett

az emberek sok mindent kitaláltak, hogy ezt elkerüljék. Pedig a lehető leghelytelenebb, midőn valaki az életet úgy akarja átélni, hogy minden nagyobb dolgot, amitől izzad, elkerül. Az emberi test az izzadásnak természetesen szükségét érzi. Ez okból veszik az emberek a különféle gőzfürdőket is és azt képzelik, hogy ezen a módon is éppen olyan jól izzadnak, mintha erős munkával nyerték volna azt; de a tapasztalat bebizonyította, hogy a természetet nem lehet olyan könnyen megcsalni. Az az izzadás, mely külső szerek által idéztetik elő, aránylag csak egy kevés elhasznált anyagot távolít el azon izzadáshoz képest, amely erős munka által válik ki. Azok a kövér emberek, kik beképzelték, hogy a fürdés által a fölösleges és káros anyagokat kiizzadhatják ahelyett, hogy azt rendes úton eldolgoznák -- előbb vagy utóbb rájönnek, hogy csalódásban ringatták magukat.

Igaz ugyan, hogy a forró kezelés bizonyos betegségeknél jó eredménnyel jár, — de általában az idegrendszerre gyengítő hatással van, — míg a rövid hideg kezelés mindig erősítő.

A forró kezelés kellemes érzést idéz elő, de ha sokszor ismétljük, akkor bágyadtságot hagy hátra, míg egy hideg tuszt vagy bedörzsölést venni egy kis erkölcsi bátorságot kíván ugyan, de jóltevé utóhatása egész nap tart.

Egy olyan ember, ki váltót hamisít, abban a véleményben van, hogy lehet jobb, könnyebb módon is boldogulni, mint munkával. A esavargó, akit néha mint utast lehet látni a vonaton, az emberiség züllött alakja, aki szintén abban a véleményben van mint a fentebb említett. Az a gondolat: *jól élni* még ma is ezrek szívét tölti be.

Valodi gyógyszer ez ellen azt tisztán megérteni: hogy többet ér — úgy erkölcsileg mint testileg — egy órát fagyással eltölteni, mint egy márványfürdőben.

Nyugtázások.

Egy kedves barátné Bogártelkéről adott 1 kor. a magyar missió részére.

Biró István.

A friedensauai szegényekháza részére adakozott Jakab Róza Bécsből 6 kor.; az afrikai missió részére Száraz Ferenéné 2 kor.; K. K. egy barátunk Dorozsmáról a szegények részére 10 kor., a magyar missió részére 10 kor.

H. J. F.

A *vistai* imaház építésére adakoztak: egy barátnék Margittáról 80 fl., Kreuzer G. né Brassó 14 kor., Türei testvérek 5 kor., hamburgi ifjusági egyesület 24 kor., Tamás János Szék 1 kor., Székely György Szék 1 kor., Soos István M. Szavát 1 kor., Veszprémi Sándorné Szilágy 3 kor., Antal Julia 2 kor., Kreuzer Lajos úr Miskolcz 100 kor., Poresalmi István 2 kor., Reimesch tanár úr 2 kor., Kovács dr. 1 kor., Balogh Biri 1 kor., Romanczyk úr 2 kor., ifj. Kreuzer Gusztáv 1 kor.

Az Úr áldja meg az adakozókat s az adakozást.

András István K., Vista.

Gyülekezeti helységeink.

Arad, Széchenyi-utca 4. sz., az udvarban.

Minden vasárnap délután 4-5 óráig, kedd és péntek este 7¹/₂ 9 óráig.

Békés-Csaba, Széles utca (Jókai-utca).

Minden péntek este 7¹/₂ 9 óráig.

Brassó, Kórház-utca 66. sz.

Vasárnap, szerda és péntek este 7¹/₂ 9 óráig.

Budapest, VII., Izabella-utca 5. sz., 10. ajtó.

Evangéliumi előadások minden vasárnap, kedd és péntek este 7¹/₂ 9 óráig, továbbá szombat délelőtt 9-11 óráig szombati iskola, délután 3-4 óráig istenítisztelet.

Kolozsvár, Berde Mózes utca 5. sz.

Minden vasárnap, kedd és péntek este 7-8 óráig.

Nagyvárad, Damjanovics utca 2. sz.

Minden vasárnap, kedd és péntek este 7¹/₂-9 óráig.

Ezenkívül minden gyülekezeti helységben tartatik a rendes szombati iskola minden szombaton délelőtt, és délután 3-4 óráig rendes istenítisztelet.

„AZ ARATÓ“

havi folyóirat.

Nyomatja és kiadja:

**A vallásos iratok nemzetközi kiadóhivatala
Hamburgban.**

Felölös szerkesztő: *Huenergardt János F.*

Előfizetési ára:

Egy egész évre	K 2.—
Egy fél évre	„ 1.—
Egyes példányok	„ —.20
Amerikába, egy egész évre .	S —.50

Előfizetések

Huenergardt János F., Péczel, Kör-utca 234

cimre küldendők.